

แนวทางการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

วาสนา คงสุข
ศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย

การจัดการงบประมาณถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารองค์กรเพราะงบประมาณเป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงต้องมีการวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบ การคำนึงถึงการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย เช่นไรให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและใช้งบประมาณประหยัดที่สุดโดยการตั้ง ค่าขอ จะต้องคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันค่าใช้จ่ายที่มีความจำเป็นอย่างแท้จริง และต้องตั้งอยู่บนหลักการประหยัด ซึ่งสรุปขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญๆ ดังนี้

1. ทบทวนการดำเนินงานและการกำหนดเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงาน ซึ่งจะต้องกำหนดให้สอดคล้องตามภารกิจขององค์กรและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งต้องมีความสัมพันธ์กับเป้าหมายการให้บริการขององค์กร ซึ่งสามารถวัดผลการดำเนินงานได้ และต้องคาดการณ์ให้ได้ว่า การดำเนินงานของหน่วยงานจะก่อให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์อย่างไร ทั้งนี้ต้องเป็นการวิเคราะห์ที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูล ศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินงานของหน่วยงาน

2. . การจัดทำรายละเอียดวงเงินค่าของงบประมาณขององค์กร จะประกอบด้วยรายจ่ายประจำขั้นต้นที่จำเป็นและรายจ่ายตามภารกิจหรือยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.1 งบดำเนินงาน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานทั้งงานตามภารกิจและงานตามยุทธศาสตร์/ นโยบาย จำแนกได้เป็น

1) ค่าตอบแทน เช่น ค่าเช่าบ้าน เงินตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ เงินตอบแทนหมาจ่ายแทนการจัดการรถประจำตำแหน่ง เงินตอบแทนพิเศษรายเดือนสำหรับผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่พิเศษ ฯลฯ

2) ค่าใช้สอย เป็นรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ เช่น ค่าเช่าทรัพย์สิน ค่าเบี้ยประกัน ค่าจ้างเหมาบริการ ค่าซ่อมแซมบำรุงทรัพย์สิน ค่ารับรองและพิธีการ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ เงินประกันสังคม ฯลฯ

3) ค่าวัสดุ เป็นรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่ใช้แล้วหมดไป มีการแปรสภาพหรือไม่คงสภาพเดิม เช่น วัสดุไฟฟ้า วัสดุก่อสร้าง ฯลฯ

4) ค่าสาธารณูปโภค เป็นรายจ่ายค่าบริการสาธารณูปโภค ค่าไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ บริการไปรษณีย์ ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม

2.2 งบลงทุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้เพื่อการลงทุน แบ่งออกเป็น

1) ค่าครุภัณฑ์ รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของโดยสภาพมีลักษณะคงทนถาวรที่มีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดเกินกว่า 5,000 บาท หรือรายจ่ายเพื่อจัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดเกินกว่า 20,000 บาท

2) ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง รวมถึงสิ่งต่างๆ ที่ติดตื้นกับที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง

สำหรับการจัดตั้งค่าของงบประมาณในส่วนของงบลงทุนนั้น หน่วยงานจะต้องดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของรายการที่จะจัดซื้อจัดหา หรือมีแบบแปลนสำหรับรายการที่จะดำเนินการก่อสร้าง ปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง รวมถึงจะต้องมีวงเงินประมาณการของรายการนั้นๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันทีที่งบประมาณได้รับการอนุมัติ

2.3 งบรายจ่ายอื่น หมายถึง รายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะประเภทงบรายจ่ายใดงบรายจ่ายหนึ่ง หรือรายจ่ายที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ต่างประเทศชั่วคราว ค่าจ้างที่ปรึกษา เพื่อศึกษาวิจัย ประเมินผล หรือพัฒนาระบบต่างๆ หรือค่าใช้จ่ายสำหรับ โครงการที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับไว้ชัดเจน โดยโครงการนั้นอาจจะ ประกอบไปด้วยทุกประเภทงบรายจ่าย เช่น งบบุคลากร ค่าตอบแทน วัสดุ และงบลงทุน ทั้งนี้ ในการ ดำเนินงานในรูปแบบของโครงการซึ่งตั้งงบประมาณไว้เป็นงบรายจ่ายอื่นนั้น หน่วยงานจำเป็นที่จะต้องจำแนก กิจกรรมของโครงการที่จะดำเนินงานไว้ให้เป็นแผนงานที่ชัดเจน ซึ่งแผนการดำเนินงานดังกล่าวจะไม่ปรากฏใน พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ปรากฏเฉพาะชื่อโครงการ) แต่รายละเอียดดังกล่าวจะมีปรากฏให้ สำนักงบประมาณไว้ใช้ ประกอบการพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการและวงเงินที่เหมาะสมสำหรับการ ปฏิบัติงาน และนำมาใช้ในการปรับลดวงเงินงบประมาณของโครงการเหล่านั้น และใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการ พิจารณางบประมาณของโครงการ (โครงการต่อเนื่อง) ในปีถัดไป

จากที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นจะเห็นได้ว่า การพิจารณาจัดทำคำของบประมาณ มิใช่ว่าเป็นเพียงการ พิจารณาว่าหน่วยงานภายในองค์กรจะมีความต้องการวงเงินงบประมาณเท่าใด แต่หากเป็นการพิจารณาว่าใน การปฏิบัติงานตามภารกิจ หน้าที่ของหน่วยงานในองค์กร จะมีค่าใช้จ่ายรายการใดบ้างที่สามารถเบิกจ่ายได้ตาม สิทธิ และภาระความจำเป็น ดังนั้น การจัดทำวงเงินคำของบประมาณหน่วยงานจึงจำเป็นที่จะต้องนำผลจากการ ทบทวนการดำเนินงานและการกำหนดเป้าหมายการให้บริการขององค์กรมาใช้ประกอบการพิจารณาว่ากิจกรรม ใดที่หน่วยงานควรคงการดำเนินกิจกรรมไว้และกิจกรรมใดที่ไม่ตรงกับภารกิจของหน่วยงานและเห็นสมควรให้ ยกเลิก จากนั้นนำมาพิจารณาจัดทำคำของบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ วางแผนไว้ พร้อมทั้งนำวงเงินเบิกจ่ายจริงของแต่ละรายการในปีที่ผ่านมาใช้ประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ เนื่อง ด้วยในแต่ละปีกรอบวงเงินงบประมาณของประเทศที่รัฐบาลจะสามารถจัดสรรปันส่วนให้กับ หน่วยงานเพื่อนำมาใช้ปฏิบัติงานได้นั้นจะมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น หน่วยงานควรคำนึงว่าในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายควร ดำเนินงานเช่นไรให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้กรอบวงเงินงบประมาณประหยัด ที่สุด ดังนั้น การตั้งวงเงินคำขอจะต้องคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันและคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่มีความจำเป็น อย่างแท้จริง และตั้งอยู่บนหลักการประหยัดด้วย

อ้างอิง : https://www.opsmoac.go.th>km-km_org_center